

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2667

Vragen van het lid **Sylvana Simons** (BIJ1) aan de Minister voor Rechtsbescherming over *de moord op een gedetineerde door zijn celgenoot in Krimpen aan den IJssel* (ingezonden 19 april 2023).

Antwoord van Minister **Weerwind** (Rechtsbescherming) (ontvangen 22 mei 2023).

Vraag 1

Bent u op de hoogte van het artikel «De dood van Nigel had voorkomen kunnen worden»¹, waarin staat dat voor het eerst in Nederland een gedetineerde is vermoord door zijn celgenoot?

Antwoord 1

Ja

Vraag 2

Wat is uw reactie op het feit dat Nigel Hill is vermoord door zijn celgenoot, die is veroordeeld tot tbs en dwangverpleging wegens moord op zijn huisgenoot?

Antwoord 2

Allereerst wil ik opmerken dat een dergelijke gebeurtenis enorm aangrijpend is voor alle betrokkenen. Mijn gedachten zijn bij de nabestaanden van de overleden gedetineerde. Nabestaanden zijn in de gelegenheid gesteld de inrichting te bezoeken. Dat bezoek heeft op 20 maart jl. plaatsgevonden. Een dergelijke gebeurtenis heeft ook veel impact op het personeel en de medegedetineerden van de PI Krimpen aan den IJssel. Voor de betrokken medewerkers is opvang en nazorg georganiseerd. Ook de gedetineerden van de afdeling ontvangen de bijstand die zij nodig hebben. De politie doet momenteel onderzoek naar het overlijden en de rol van de aangehouden medegedetineerde. Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) is naar aanleiding van dit incident een calamiteitenonderzoek gestart om meer inzicht te krijgen in de toedracht en achtergronden. Hierbij wordt specifiek gekeken naar advies, selectie en overplaatsing. Ook wordt gekeken naar de overdracht naar de PI Krimpen

¹ Caribisch Netwerk, 1 april 2023, «De dood van Nigel had voorkomen kunnen worden» (<https://caribischnetwerk.ntr.nl/2023/04/01/de-dood-van-nigel-had-voorkomen-kunnen-wordsen/>).

vanuit de inrichtingen waar de overleden gedetineerde alsmede de aangehouden celgenoot hiervoor hebben verbleven. Ik wacht de resultaten van het onderzoek af. Mochten uit de onderzoeksresultaten aanbevelingen komen die het risico van een dergelijk incident kunnen reduceren dan worden vanzelfsprekend de maatregelen getroffen die hiervoor nodig zijn.

Vraag 3

Had de moordenaar een contra-indicatie voor plaatsing in een meerpersoonscel? Zo ja, waarom is hij alsnog met Nigel Hill in een cel geplaatst? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

Over individuele gevallen kan ik geen mededelingen doen. DJI is naar aanleiding van dit incident een calamiteitenonderzoek gestart om meer inzicht te krijgen in de toedracht en achtergronden. Ik wacht de onderzoeksresultaten af en zal de conclusies met uw Kamer delen.

Vraag 4

Op basis van welke indicaties en regels beslissen gevangenisdirecteuren mee over plaatsing in een meerpersoonscel? Hoe worden deze keuzes gemonitord vanuit veiligheids- en welzijnsoverwegingen voor de gedetineerden?

Antwoord 4

De directeur van een vestiging kan een gedetineerde een meerpersoonscel toewijzen tenzij hij/zij daarvoor ongeschikt wordt geacht. Volgens de Regeling selectie, plaatsing en overplaatsing van gedetineerden (RSPOG) kan deze ongeschiktheid samenhangen met gezondheidstoestand, verslavingsproblematiek, gedragsproblematiek, achtergrond van het gepleegde delict, psychische gestoordheid en aan betrokkene opgelegde beperkingen. Naast de in de RSPOG genoemde aspecten wordt ook rekening gehouden met zaken als de culturele achtergrond van de gedetineerden, of gedetineerden roken en bijvoorbeeld taal. Ook kunnen gedetineerden aangeven een voorkeur te hebben om samen geplaatst te worden met een zelfgekozen andere gedetineerde. Indien mogelijk wordt hier rekening mee gehouden. Binnen een aantal regimes is toewijzing van een meerpersoneelscel per definitie uitgesloten. Dit geldt voor het Penitentiair Psychiatrisch Centrum, de Terroristen Afdeling, de Afdeling met Beheers Problematisch Gedetineerden, de Extra Beveiligde Inrichting, de Afdeling Intensief Toezicht en de Extra Zorg Voorziening.

Vraag 5

Op welke wijze wordt de directeur van de gevangenis te Krimpen aan den IJssel ter verantwoording geroepen voor de keuze om iemand die is veroordeeld tot tbs en dwangverpleging wegens moord op zijn huisgenoot te plaatsen in een meerpersoonscel?

Antwoord 5

Ik wacht de resultaten van het calamiteitenonderzoek dat DJI heeft ingesteld af en zal de conclusies daarvan met uw Kamer delen.

Vraag 6

Wat is uw visie op de mogelijkheid dat de moord op Nigel Hill indirect het gevolg is van eerder doorgevoerde bezuinigingen in het gevangeniswezen waardoor meerpersoonscellen zijn ingevoerd?

Antwoord 6

Meerpersoonscellen vormen sinds 2004 een volwaardige vorm van detentie waarmee flexibeler in kan worden gespeeld op wisselende capaciteitsbehoefte. Onderzoek heeft uitgewezen dat het gebruik van meerpersoonscellen in de praktijk niet tot de problemen heeft geleid die sommigen bij de invoering ervan hadden voorzien.² De meerpersoonscellen worden ingezet

² Zie o.a. WODC Rapport 223: «Kiezen voor delen? Evaluatie van de eerste fase van de invoering van meerpersoonscelgebruik» uit 2004 en «Themaonderzoek Meerpersoonscelgebruik» van de Inspectie voor de Sanctietoepassing 2011.

wanneer het nodig is, dat wil zeggen dat zolang de bezetting het toelaat er vooral een persoon per cel wordt geplaatst. Daarnaast worden bij toename van het aantal gedetineerden op een afdeling door inzet van meerpersoonscellen evenredig meer executieve medewerkers ingezet om te blijven voldoen aan de norm van 2 executieve medewerkers per 24 gedetineerden. Waar nodig worden aanvullende maatregelen in het dagprogramma of de personele bezetting getroffen om de orde en veiligheid te waarborgen.

Vraag 7

Kunt u toelichten waarom de nabestaanden van de Nigel Hill twee dagen na de moord op de hoogte zijn gesteld, en niet eerder? Wat is het beleid over het informeren van nabestaanden van gedetineerden?

Antwoord 7

In het algemeen kan ik aangeven dat gedetineerden bij binnenkomst gevraagd wordt om contactgegevens van hun naasten beschikbaar te stellen. Deze contactgegevens worden in het dossier bewaard en in geval dat dit noodzakelijk is gebruikt. Het streven is dat nabestaanden zo snel als mogelijk is worden geïnformeerd. Zij worden ook altijd in de gelegenheid gesteld de inrichting te bezoeken. Het traceren en bereiken van nabestaanden op korte termijn kan een uitdaging vormen als contactgegevens niet of beperkt beschikbaar zijn.

De nabestaanden hebben op 20 maart jl de inrichting bezocht. Verder kan ik niet nader ingaan op de situatie in deze specifieke casus.

Vraag 8

Welke maatregelen zijn direct na de moord op Nigel Hill in werking gesteld om andere gedetineerden te beschermen?

Antwoord 8

Zoals vermeld in het antwoord op vraag 1 is voor gedetineerden en de betrokken medewerkers de nodige opvang en nazorg georganiseerd. Voor het overige kan ik over individuele gevallen geen uitspraken doen. In algemene zin wacht ik, alvorens verdere maatregelen te nemen, de onderzoeksresultaten af. Mochten uit de onderzoeksresultaten aanbevelingen komen die het risico van een dergelijk incident kunnen reduceren dan worden vanzelfsprekend de maatregelen getroffen die hiervoor nodig zijn.

Vraag 9

Welke mogelijkheden hebben gedetineerden die in meerpersoonscellen worden geplaatst als zij zich onveilig voelen in het bijzijn van hun celgenoot? Hebben meldingen hiervan tot gevolg dat celgenoten uit elkaar worden geplaatst?

Antwoord 9

Bij een meerpersoonscel kan het delen van een verblijfsruimte in een gesloten setting leiden tot irritaties en ruzie. Bij melding of constatering daarvan wordt beoordeeld of de veiligheid in het geding is. Als dat zo is dan zullen betrokkenen uit elkaar worden geplaatst.

Vraag 10, 11, 12 en 13

Gaat u onderzoeken of de moord op Nigel Hill voorkomen had kunnen worden? Zo ja, kunt u dit toelichten en wanneer kunt u de Kamer hierover informeren? Zo nee, waarom niet?

Welke gevolgen heeft de moord op Nigel Hill voor beleid ten aanzien van de bescherming van gedetineerden en het plaatsen van meerdere gevangenen in één cel? Kunt u dit toelichten?

Als uit onderzoek blijkt dat het Ministerie van Justitie en Veiligheid mede verantwoordelijk is voor de dood van Nigel Hill, welke verantwoording legt u dan af aan de nabestaanden? Is hier bestaand beleid op?

Welke maatregelen gaat u ondernemen om ervoor te zorgen dat moord op celgenoten nooit meer gebeurt?

Antwoord 10, 11, 12 en 13

Ik wacht de resultaten van het onderzoek af en zal de conclusies met uw Kamer delen.